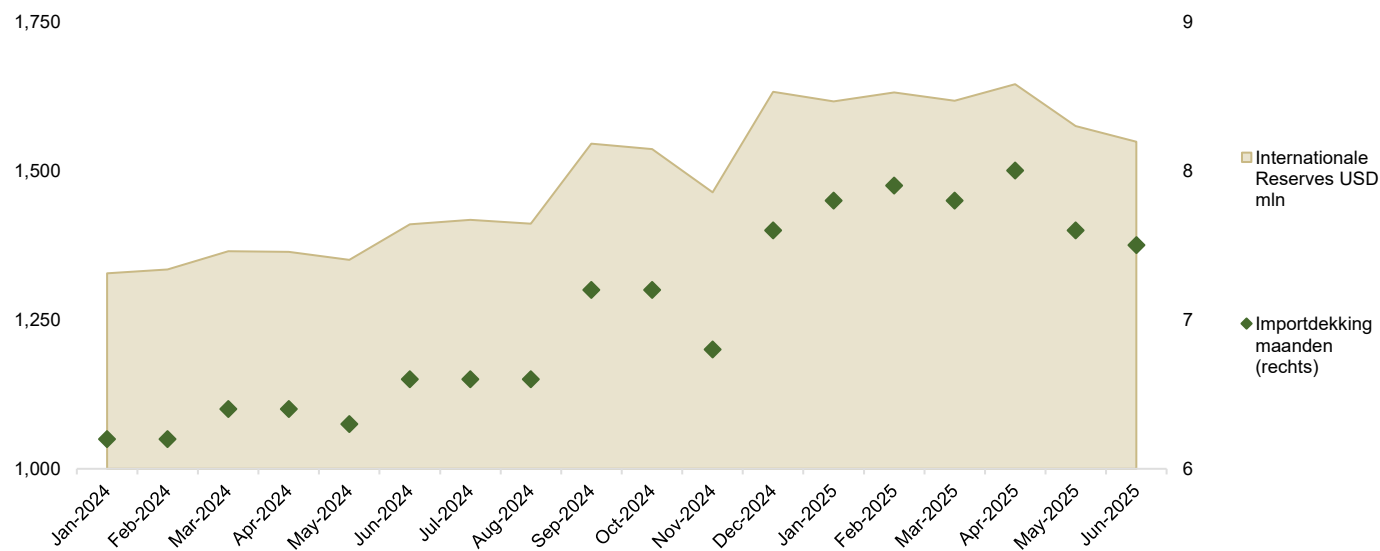

Het 23^e SEOB-bulletin gaat in op recente economische ontwikkelingen in Suriname. SEOB is een onafhankelijke instantie en werd in juni 2023 opgericht met het hoofddoel van het monitoren van het IMF-programma. Na de afronding van het IMF-programma richt de SEOB zich nu op het monitoren van de belangrijkste macro-economische indicatoren en het adviseren van de regering en belangrijke stakeholders. De gebruikte prestatie-indicatoren zijn gebaseerd op de doelstellingen van het IMF-programma. Op onze website – www.seob.sr – worden er regelmatig statistieken overzichtelijk gepresenteerd.

Belangrijkste ontwikkelingen

- De jaar-op jaar inflatie in juni klom naar 8%, van 6% in mei 2025. Dit is zorgwekkend, aangezien prijzen de afgelopen maanden verder stegen.
- De wisselkoers van de Surinaamse dollar vertoont sinds eind 2024 een stijgende trend, met een recente (girale) koers van rond de SRD 38 per USD in juni 2025 (~SRD 35 per USD in januari 2025).
- In mei steeg de SRD-component van M0 met ruim 8,4%. Er is sprake van een sterke toename van de geldhoeveelheid vanaf medio 2024.
- De internationale reserves verbeterden aanzienlijk naar ruim USD 1,55 miljard met een importdekking van 7,5 maanden (figuur 1) in juni 2025. In mei en juni was echter een lichte daling zichtbaar.
- De overheidsfinanciën blijven zorgwekkend, met structureel hoge begrotingstekorten en een staatsschuld van ongeveer 109% van het BBP.
- De financiële gezondheid van de bankensector is aanzienlijk versterkt, met hogere solvabiliteit (circa 23%) en een sterke daling van niet-renderende leningen.

Figuur 1. Internationale Reserves (in USD mln.)

Bron: CBvS.

Lessen uit het afgeronde IMF-programma

Suriname heeft met het IMF-programma belangrijke maatregelen doorgevoerd. Met sommige maatregelen werd echter alleen op korte termijn voortgang geboekt, terwijl belangrijke structurele aanpassingen nog openstaan. De inflatie is gedaald, de internationale reserves zijn versterkt (figuur 1) en de overheidsschuld is geherstructureerd. Verder zijn er structurele hervormingen ingezet, waaronder de invoering van de BTW, herziening van subsidies en modernisering van het begrotingsbeheer. SEOB signaleert echter grote zwakten, zoals het aanhoudende begrotingstekort en de gebrekkige uitvoering van sociale programma's. Verdere beleidsconsolidatie is nodig om het groeipotentieel duurzaam te versterken.

Aandachtspunten van een vervolg IMF-programma

SEOB pleit voor een vervolg IMF-programma dat zich vooral richt op het versterken van instituten. Hierbij moeten risico's worden aangepakt waaraan Suriname is blootgesteld, zowel extern als intern, om te voorkomen dat de hervormingsinspanningen uit het eerste programma verloren gaan. SEOB benadrukt dat een vervolg IMF-programma zich met name op de volgende punten zal moeten richten:

Aandachtsgebied	Beschrijving
1. Sterkere instituties en governance	Verbeter transparantie, versterk toezicht en voorkom misbruik van publieke middelen.
2. Structurele begrotingsdiscipline	Houd het begrotingstekort beheersbaar en voorkom een verdere stijging in de staatsschuld
3. Effectieve sociale bescherming	Zorg dat sociale programma's goed werken en kwetsbare groepen tijdig worden bereikt. De SEOB is voorstander van uitkeringen te laten verrichten via het bancaire systeem.
4. Verdere modernisering monetair beleid	Zet in op een stabiel prijsniveau via een actief monetair beleid, zoals interest-rate targeting of inflation targeting.
5. Weerbare financiële sector	Versterk het bankwezen en het financieel toezicht verder voor meer stabiliteit.

Een samenhangende beleidsaanpak vereist dat de overheid vasthoudt aan begrotingsdiscipline, terwijl er voldoende ruimte blijft voor gerichte sociale bescherming van kwetsbare groepen. Daarnaast is het van belang dat het toezicht en de governance binnen de financiële sector verder worden versterkt om toekomstige risico's te beperken. Ook moet de digitalisering van publieke diensten worden versneld, met specifieke aandacht voor de beveiliging van digitale systemen tegen cyberdreigingen. Ook is het cruciaal om de beleidsuitvoering sterker te baseren op actuele, betrouwbare data.

Recente economische ontwikkelingen

Inflatie en wisselkoers

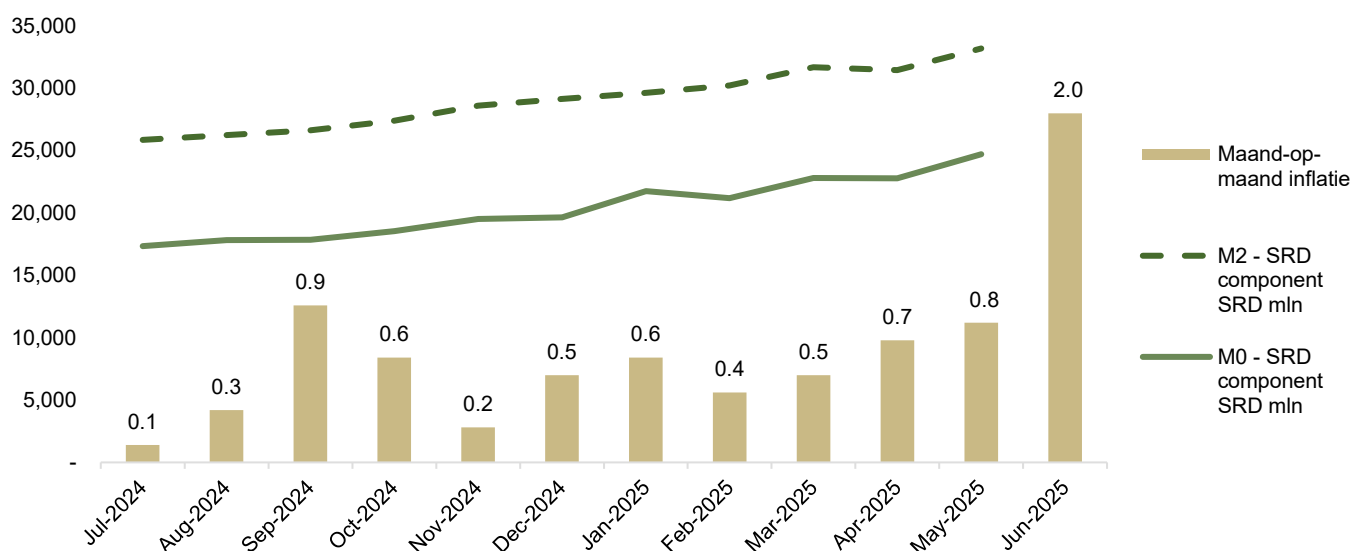
Vanaf begin 2024 daalde de inflatie fors: van 29% naar circa 5,7% in maart 2025, wat tijdelijk verlichting bracht voor consumenten en bedrijven. Sinds begin 2025 neemt de inflatie echter weer toe, tot circa 8% in juni 2025. De maandinflatie in juni bedroeg 2% (figuur 2). De stijging wordt vooral veroorzaakt door een verzwakking van de SRD door een hogere wisselkoers. De wisselkoersstijging maakt vooral importproducten en huishuur uitgedrukt in

SRD duurder, wat de koopkracht opnieuw onder druk zet. In [bulletin 22](#) is SEOB dieper ingegaan op de oorzaken van de inflatie en wisselkoersstijging.

Monetaire ontwikkelingen

De lokale component van de basisgeldhoeveelheid groeide in mei 2025 met 8,4% en lag 32,3% boven de gestelde M0 target. Dit is het gevolg van de afname in de OMO voorraad en de stijging in netto overheidsuitgaven. Het SRD-aandeel van de brede geldhoeveelheid (M2) groeide met circa 5,5% in mei 2025. Deze groei, mede veroorzaakt door forse overheidsuitgaven, kan inflatoire druk en wisselkoersinstabiliteit verergeren.

Figuur 2. Geldhoeveelheid (in SRD mln.) en Maandinflatie (in %)

Bronnen: ABS en CBvS.

Internationale reserves

Een pluspunt is de sterke internationale reserves. De internationale reserves bedroegen in juni 2025 USD 1,55 miljard, goed voor 7,5 maanden importdekking. De lichte daling in recente maanden vraagt om waakzaamheid.

Overheidsfinanciën

De financiële positie van de overheid blijft precair met structureel aanhoudende begrotingstekorten. Over 2024 bedroeg het tekort ongeveer 2,6% van het BBP, wat wijst op de uitdaging om uitgaven en inkomsten in balans te brengen. De primaire rekening was in april 2025 positief, maar het totaaltekort bedroeg nog circa SRD 400 miljoen. SEOB verwacht dat de overheidstekorten zich in de rest van het tweede kwartaal van 2025 zullen hebben voortgezet, mede door de extra kosten die verband hielden met de verkiezingsuitgaven. Dit noopt tot ernstige maatregelen om overheidsinkomsten te verhogen.

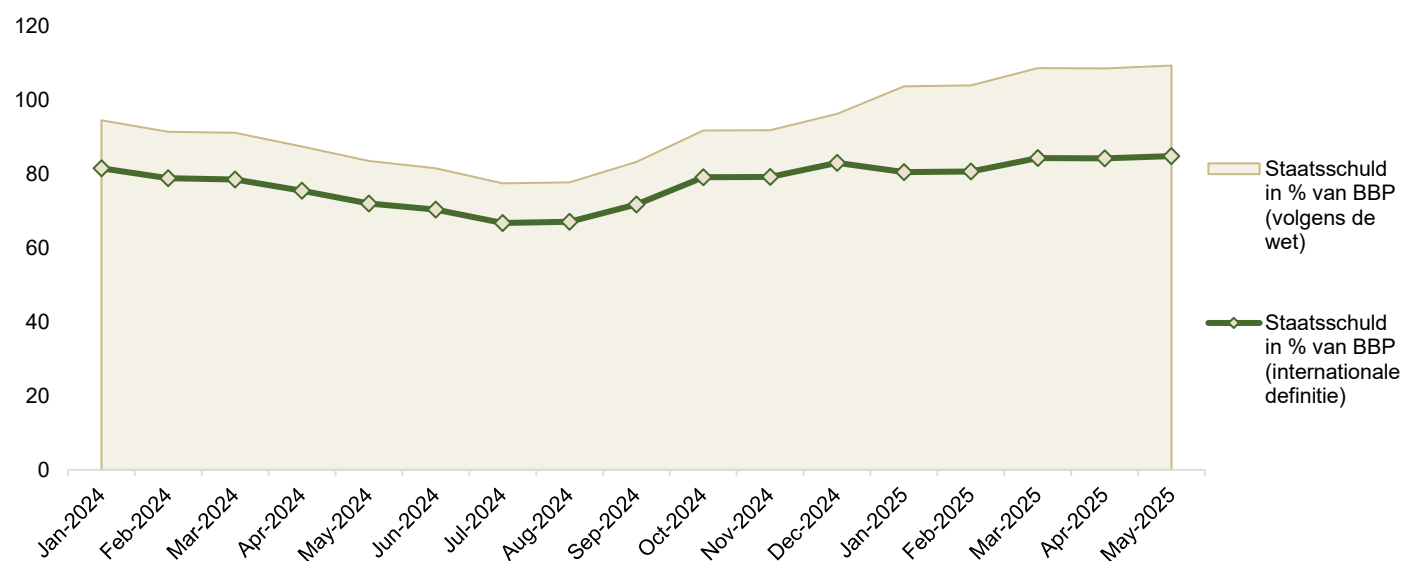
Staatsschuld

De schuldquote – staatsschuld in % van het BBP – liep in de afgelopen periode sterk op, mede door een wisselkoerseffect. Voor een gedegen discussie over de schuldenlast is het belangrijk te kijken naar de schuldquote

in plaats van alleen het absolute schuldniveau in SRD, zeker gezien de invloed van wisselkoersbewegingen en economische groei. In mei 2025 bedroeg de schuldquote volgens de wettelijke definitie circa 109% van het laatstgepubliceerde bbp-cijfer (figuur 3), wat aangeeft dat de uitstaande schuld groter is dan de jaarlijkse productie van de economie. Volgens de internationale definitie lag deze quote op 85%, uitgedrukt in het geschatte bbp.

SEOB verwacht dat de overheidsbegroting tot ten minste eind 2028 onder druk zal blijven staan, en dat de staat naar alle waarschijnlijkheid ook in de komende jaren zal moeten lenen om tekorten te financieren. De focus moet daarom liggen bij actief en professioneel schuldbeheer, met beleid dat gericht is op het optimaliseren van looptijden, rentelasten en risico's. Zo kan de overheid de schuldenlast op termijn beheersbaar houden en het vertrouwen van investeerders versterken.

Figuur 3. Staatsschuld in % van BBP

Bron: SDMO.

Bankensector

De financiële stabiliteit, met name binnen de Surinaamse bankensector, is aanzienlijk verbeterd. In mei 2025 steeg de gemiddelde solvabiliteitsratio tot circa 23%, ruim boven de minimale vereisten, wat het vertrouwen in de sector versterkt. Het aandeel niet-renderende leningen daalde scherp van ongeveer 25% begin 2024 naar slechts 4–5% recentelijk, mede dankzij herstructureringen en aflossingen. De leenrentes zijn licht gedaald tot circa 14,5%, terwijl de spaarrentes sterker zijn teruggelopen naar ongeveer 6,6% in mei 2025. Hierdoor ontvangen spaarders minder rendement, maar wordt lenen voor investeringen aantrekkelijker. Dit vertaalt zich in een stijgende trend in de kredietverlening.

SEOB Aanbevelingen

De Surinaamse economie vertoont tekenen van herstel: de inflatie is teruggebracht tot een enkelcijferig niveau, de banken zijn financieel sterker en de internationale reserves zijn toereikend. Toch blijven de wisselkoers en de structurele overheidstekorten zorgwekkend. Strikte fiscale discipline is essentieel om de bereikte stabiliteit te behouden en het herstel duurzaam te verankeren.

SEOB benadrukt dat een vervolg-IMF-programma, met de nadruk op het versterken van instituten, noodzakelijk is om de resultaten van het vorige programma te bestendigen. SEOB beveelt verder aan:

- Bouw human capital verder op, onafhankelijk en duurzaam, bij sleutelinstellingen zoals de Belastingdienst, de Douane en ministeries. Verminder het begrotingstekort door (digitale) belastinginning te verbeteren en invoerrechten effectiever te innen. Zorg voor nauwe afstemming tussen begrotings- en monetair beleid om extra inflatoire druk te beperken en de SRD te stabiliseren. SEOB benadrukt ook het belang van het waarborgen van de onafhankelijkheid van de centrale bank, conform de Centrale Bankwet 2022.
- Verder is het afkondigen van de aanbestedingswet noodzakelijk om transparantie en duidelijke regels bij overheidsopdrachten en -aanbestedingen te waarborgen.
- Versterk en behoud internationale reserves via exportgroei en investeringsbevordering. Stimuleer economische diversificatie, vooral buiten de mijnbouw, en zet in op sectoren zoals diensten en (eco)toerisme.
- Monitor de inflatie intensief en bescherm kwetsbare groepen doelgericht via een effectief sociaal programma.
- Overweeg herstructurering van binnenlandse en buitenlandse schulden om rentelasten te verlagen; de schuldquote vereist actief schuldmanagement.
- Bewaak de financiële stabiliteit: stimuleer verantwoord kredietbeleid bij banken, met extra aandacht voor kredietverlening aan het MKB en huishoudens, zonder de buffers te verzwakken. De hoge leenrentes remmen momenteel investeringen. Herstel het vertrouwen door consequent beleid te voeren en helder te communiceren over hervormingen en behaalde resultaten.

<http://www.seob.sr>
secretary@seob.sr

